

Bàssem an-Nabrís

Visat núm. 17

(abril 2014)

per Valèria Macías Pagès

Bàssem an-Nabrís (Franja de Gaza, Palestina, 1960) va néixer al camp de refugiats de Khan Yunis. De petit va treballar a les granges d'Ariel Sharon, prop de Sderot, originàriament Najd. Posteriorment, i durant vint-i-dos anys, va treballar en tota mena de feines a diferents ciutats d'Israel. Membre de la generació literària posterior a la guerra del 1967, va passar quatre anys i mig en presons israelianes com a conseqüència dels seus escrits.

L'any 1983 va participar en la fundació de la primera Unió d'Escriptors Palestins a Jerusalem. El 2007, després que Hamàs assolís el poder i controlés Gaza, va patir un atemptat a casa seva per part d'una milícia d'aquest partit. Des del juny del 2012 viu a Barcelona gràcies al «Programa Escriptor Acollit», coordinat pel PEN Català i amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, que ofereix protecció durant dos anys a un literat amenaçat, perseguit o amb risc de ser empresonat.

Infatigable lector de literatura àrab i d'arreu del món des de l'adolescència, an-Nabrís publica als trenta anys el seu primer poemari: *Taammulat al-walad as-suluk* (Reflexions del nen pobre); el qual està compost per poemes breus rimats, on ja hi podem identificar l'essència de que serà la seva poesia. La concisió i la brevetat formals seran una constant en els següents títols de l'autor, i també el respecte per la mètrica, mentre que anirà abandonant la rima progressivament a partir del seu tercer llibre de poemes, *Maqal fi mana ar-rih* (Tractat sobre el concepte del vent). Bàssem an-Nabrís és un dels primers poetes àrabs que va fer servir el vers lliure, que en alguns casos es converteix en poesia en prosa o en poema narratiu.

Malgrat que les circumstàncies fan que la seva escriptura s'inscriu en la literatura de la resistència, an-Nabrís procura cultivar una mirada reflexiva i pausada sobre els esdeveniments per mantenir els seus versos al marge de les reaccions més exaltades i immediates d'entre les múltiples manifestacions creatives que suscita l'ocupació israeliana. En la mesura en què cap escriptor palestí queda exempt de l'empremta i els reptes que aquesta ocupació imposa, també en el seu cas afectarà indefectiblement l'evolució del seu estil. A pesar que practica diversos gèneres literaris, an-Nabrís se sent essencialment, i per sobre de tot, poeta. És la poesia la que vertebrava la seva producció, i relega la crítica literària o la crònica periodística a un segon pla.

Al seu primer poemari, en seguiran sis més: *Núdhum al-aql al-khales* (Sistemes de la ment pura), *Amal xaeriya* (Obra poètica) —volum que recull els seus dos primers llibres de poemes i el llibre *Al-julús fi atmat al-beit* (Asseure's en la foscor de la casa)—, *Maqal fi mana ar-rih*, *Bàhjat al-lamussamma* (L'alegria de l'innominat), *Leil al-qassaïd as-saghira* (La nit dels petits poemes) i *Maixàghel fi ghurfa* (Ocupacions en una habitació). També és autor de dos diaris de guerra, el primer dels quals, *Yawmiyat al-harb ala Ghazza* (Diari de la guerra de Gaza), impel·lit per la urgència i la gravetat dels esdeveniments, el va publicar durant l'ofensiva israeliana contra la Franja de Gaza l'any 2010. Els atacs i el setge de l'exèrcit israelià a la Franja l'any següent queden documentats a *Yawmiyat al-hissar ala Ghazza* (Diari del setge de Gaza). Els seus poemes han estat

inclosos en diverses antologies i traduïts a vuit llengües. L'editorial mallorquina AdiA ha publicat *Totes les pedres*, un volum bilingüe que reuneix una selecció dels seus poemes.

Les seves crítiques literàries i cròniques culturals i polítiques han aparegut principalment a la premsa palestina i també als diaris més importants del Món Àrab, però des del 2005 centra la seva faceta periodística en la columna setmanal del diari digital *Elaph*, un dels més llegits de la regió.